

Hebt uw vijanden lief.

Gelukkig is dat een gebod van Jezus.
Als dit niet zijn gebod was, zouden wij niet op het idee komen.

Tijdens een reis door Israël en de Palestijnse gebieden, smaken de deelnemers iets van wat Palestijnen dagelijks ondervinden - in dit geval van een Israëlische militaire bij een *checkpoint* - die ons lang negeert, voordat wij te woord worden gestaan. Eerst rookt zij - met nadrukkelijk van ons afgewend gezicht - haar sigaret op, daarna voert zij in dezelfde houding een telefoongesprek en vervolgens schijnt zij druk in gesprek te zijn met een collega. Wij houden het er maar op, dat zij een *dienstplichtige* is, die volgens instructies handelt.

Bij ons vertrek vanaf het vliegveld worden wij onbeschoft behandeld en we hebben geen idee waarom. Vast te stellen valt dat de titel van het boekje (Johan M. Snoek: *Joodse en Palestijnse tranen*) dat velen van ons in hun bagage meevoeren, voor veel onrust zorgt. Met dat boekje wordt links en rechts gewapperd en over dit boekje wordt met superieoren getelefoneerd. Zelfs de vuile was uit onze koffers wordt (met latex handschoenen) aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen.

Na twee-en-een-half -uur wachten, zonder antwoord te hebben gekregen op onze beleefde vragen, zijn wij murw en boos. *Exposure*, heet dat bij de Palestijnen. Zij maken grappen over deze behandeling die zij dagelijks ondergaan, op weg naar hun werk, naar school, naar vrienden of familieleden. Zover zijn wij nog niet.

Thuisgekomen dringt het belangrijkste element uit het Kairos- document tot mij door: de Palestijnse kerkleiders verklaren dat zij, in opdracht van Jezus, hun natuurlijke vijanden lief hebben. Zij verklaren dat niet alleen: zij geven daar dagelijks handen en voeten aan, door geduldig te wachten bij de zoveelste vernedering bij een *checkpoint* en door ons te vragen voor hen te bidden dat zij niet in verzoeking komen. In het Kairosdocument roepen zij de wereldwijde christelijke gemeente op, te gehoorzamen aan het gebod van Jezus.

Als zij in staat zijn om Israëlische militairen die hen dagelijks vernederen, niet in het gezicht te slaan, maar hen vriendelijk en fatsoenlijk te bejegenen, zouden wij (comfortabel vervoerd in een bus met airconditioning) dat dan ook niet kunnen? De Israëlische militairen gedragen zich - zo is hen geleerd - als *hun* vijanden en tenslotte niet als de onze. Zij zorgen ervoor dat wij ons vliegtuig halen en wij keren terug naar ons veilige huis.

Tijdens onze reis bezoeken wij op de West Bank de boerderij van Daoud (David) Nassar, inmiddels omgedoopt tot *Tent of Nations*. Onze bus kan niet verder rijden dan de 700 meters die ons scheiden van de boerderij. Het leger heeft de straat opgebroken en met manshoge keien de toegang geblokkeerd.

Op de omringende heuvels verrijzen kolossale nederzettingen. De boerderij werd door het leger afgesneden van water en elektriciteit.

Vrienden schonken zonnepanelen en Daoud groef met eigen handen een nieuwe waterput. De grond en de boerderij zullen worden onteigend. Daoud procedeert tot op het hoogste niveau en besteedt daar zijn laatste shekels aan. Hij wil blijven hopen dat Israël een rechtsstaat is. De uitslag is onzeker. Nu is de boerderij een internationale plaats van samenkomst voor mensen die willen oefenen in vrede. Voor wie rust wil om een tijdje te kunnen studeren/mediteren, werd het tuinhuisje

opgeknapt. Nadat wij over genoemde keien zijn geklauterd en door Daoud hartelijk welkom zijn geheten, vinden wij aan de ingang van de boerderij een andere kei van wat kleiner formaat. Het opschrift luidt: *We refuse to be enemies*. Dat is – in deze omgeving – de meest adequate vertaling van het gebod van Jezus: Hebt uw vijanden lief.

Hij heeft daaraan de belofte toegevoegd, dat de zachtmoedigen de aarde zullen beërven.

November 2010
Willemien Keuning.